

A halál már az ajtóm előtt állt — mondja Krúdy, aki szanatóriumban lábbadozik és új regényén gondolkodik

„Csak cigarettázni szabad de az sem nagyon izlik...” — Négy hét múlva
hagyhatja el a szanatóriumot a kiváló író

Krúdy Gyulát mult szerdán a margitszigeti kastélyban lévő lakásáról eszméletlenül szállították a Liget-szanatóriumba. Krúdy Gyula mindig lankadatlan munkabírással dolgozott, ezenkívül sem sokat kímélte magát és a zaklaktól életmód még az ő közmondásosan pompás fizikumát is kikezdte. Betegsége hírére nemcsak írók és újságírók, akik őt rajongva szeretik hanem minden olvasó, aki csak egyszer is be-leringatta magát az ő stílusának mámoros zenéjébe, részvétellel gondolt a nagy íróra, aki kinn a szanatórium csöndjében küzd a kórral

A második emelet 54. számú szobában kopogtatunk és amikor kitárul az ajtó, ott fekszik párnák között Krúdy Gyula. Karjára hajtja nemesvonalu, ezüstös fejét és az első benyomás, hogy a mindig gondosan megfésült, hosszuszálú ősz haja most hátra van simítva. Lesoványodott és sápadt. De az arcán ott vibrál az a bölcs mosoly, az az elnéző és mindent kibékítő fölényes mosoly, amellyel az életet és a dolgokat tudomásul venni szokta. A szeme, amely érdekes keveredésben büszke és merengő egyszerre, kutatva tekint a látogatóra. Betegsége hírére sokan jöttek el, javarészüket kedveskedik is valamivel, ajándékokat is hoztak, amelyek közül a legérdekesebb több négylevelű löhere.

— Amióta beteg vagyok, tizenöt kilót fogytam — mondja csendes hangon maga elé Krúdy —, ezek a kedves orvosok, meg az én gondoskodó háziorvosom, a Lévy dr., azt mondják, hogy addig nem is hagyhatom el a szanatóriumot, amíg vissza nem nyerem a régi testsúlyomat, a száz kilót!

Az ágybanfekvés egyhanguságát olvasással üzi el Krúdy, az éjjeli szckrényen egymás feletti tornyosulnak az újsághegyek, az asztalon pedig történelmi forrásmunkák regényéhez, amelyet most ír;

— Már huszonnégy oldal megvan belőle — mondja —, a betegség miatt kellett abbahagynom. De majd ha kimegyek a szanatóriumból, folytatom és megkezdem másik regényemet is, amely azonban még csak terv és így nem is akarok róla beszélni. A főorvos megtiltotta, hogy dolgozzam, még csak a nevemet sem szabad leírni, úgy kell pihennem, olyan nyugalomban. Csak cigarettázni szabad, de az sem nagyon izlik.

És vallja, hogy a szanatóriumban való fekvés legalább arra jó, hogy elmerenghet témáin, építheti magában történeteit, pihenhet, amire Krúdy Gyula nagyon munkás életében eddig kevés alkalom nyílott. A betegség mindenesetre nagyon leverte ezt a nagyszerű embert, aki azonban pontosan ismeri betegségét és így tudja, hogy a gyors gyógyulás már nincsen messze.

— Csak három nagyon súlyos napom volt: szerda, csütörtök és péntek. Bizony, szerdán itt állt a halál az ajtóm előtt. De nem eresztettem be. A szervezetem megbirkózott vele.

Amint a szanatóriumbeliek mondják, a sokféle orvosi műszer nagyon megtetszett Krúdynak, aki kedvtelve vizsgálja és méreget azokat. Az ágyból felkelnie egyelőre nem szabad, ezt a tilalmat azonban módjával megszegi reggelenként, amikor egészen rövid sétákat tesz.

Négy hét múlva elhagyhatja a szanatóriumot a legszebb magyar álmok álmodója és egy félműt világ szépségeinek életrekeltője, a legdallamasobb szavú írók költője. Ott-honában, a Margitszigeten, a friss levegőn majd ismét visszanyeri egészségét és legendás bikaerejét a Szinbád-történetek halkszavú és ábrándos tekintetű költője, akinek beteg-ága felé a magyar olvasóközönség együttérző, mély rokonszenve száll.